

Förhandlingsresultat om regeringsprogrammet 3.6.2019

**Ett inkluderande och kunnigt Finland**  
– ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle

# SEPARATA BILAGOR



## Bilagor och protokollsanteckningar

### Bilaga 6. Protokollsanteckningar

#### Ett ekonomiskt hållbart Finland

- Mekaniska årliga mål ska inte ställas för försäljning av egendom. De ska förverkligas på ett ändamålsenligt sätt och enligt en ändamålsenlig tidtabell.
- Regeringen lägger skyndsamt fram en tilläggsbudget genom vilken det bland annat inleds infraprojekt som stärker hela landets konkurrenskraft och tillgänglighet, försnabbar spårtrafiken och minskar underhållsskulden inom transportnätet.
- Vid behov kommer minskningen i Finlands del av EU-finansieringen under den kommande stödprogramperioden 2021–2027 för EU:s gemensamma jordbrukspolitik att kompenseras av den ofördelade reserven.

#### Konstaterande av en exceptionell konjunkturedgång

- Med avseende på användningen av mekanismen för exceptionella konjunkturlägen samt målen för en balanserad sysselsättning och en balanserad offentlig ekonomi råder exceptionella konjunkturlägen, om Finlands ekonomi råkar in i exceptionell konjunkturedgång på grund av en allvarlig konjunkturedgång i världsekonomin och i synnerhet inom euroområdet eller på grund av en annan tillfällig allvarlig störning i efterfrågan som inte beror på regeringens åtgärder.
- Finanspolitiska ministerutskottet beslutar om definitionen av exceptionellt konjunkturläge uppfylls utifrån en analys av finansministeriets ekonomiska avdelning och lägesbedömningar som begärts från Finlands Bank och ekonomiska forskningsinstitut (Etlä, PT, PTT).
- Uppkomsten av exceptionella konjunkturlägen bygger på en helhetsbedömning av ekonomins tillstånd. I bedömningen fästs särskild uppmärksamhet vid bruttonationalproduktens och arbetslöshetsgradens utveckling samt vid andra relevanta faktorer.
- Tecken på en allvarlig störning i euroområdet är till exempel att bruttonationalprodukten i euroområdet minskar med minst 0,5 procent under två kvartal i rad och att den säsongsrensade arbetslöshetsgraden i euroområdet under tre månader ökar kumulativt med minst 0,5 procentenheter
- Tecken på en allvarlig störning i Finlands ekonomi är till exempel att Finlands bruttonationalprodukt minskar med minst 1,0 procent under två kvartal i rad och att

trenden för arbetslöshetsgraden under tre månader ökar kumulativt med minst 0,5 procentenheter.

- I analysen fästs vikt förutom vid störningarnas skala särskilt vid deras uppskattade varaktighet och källa.

### 3.1 Ett klimatneutralt Finland som tryggar den biologiska mångfalden

- Tillstånd av markägaren ska föreskrivas som en förutsättning för ett förlängt malmletningstillstånd.

### 3.2 Finland – större än sin storlek i världen

- Regeringen gör för regeringsperioden upp en investeringsplan för utvecklingsarbete i låne- och investeringsform. Planen ska styra investeringar i enlighet med prioriteringarna och principerna i regeringsprogrammet, i synnerhet till klimatfinansieringen och till de minst utvecklade länderna. Kriterierna för effekterna av investeringar och för ansvarsfullhet ska stärkas och iakttagandet av kriterierna följas upp. Planen ska göras upp så att den kan godkännas i samband med budgetförhandlingarna hösten 2019.
- Regeringen ska samtidigt göra upp en plan för mål av engångsnatur i utvecklingsarbetet. Dessa stärker möjligheterna att uppnå regeringens utvecklingspolitiska mål och Finlands internationella profil, tillgodoser aktuella humanitära behov och multilaterala organisationers behov av finansiering. I planerna ska betonas en så omfattande ODA-duglighet som möjligt.

#### Vid förhandlingsbordet fördes diskussioner om att följande frågor ska tas med i tilläggsprotokollet:

- 1) Vid Finlands deltagande i krishanteringsoperationer betonas FN-operationer. Beslut om deltagande i operationer samt om nödvändig tilläggsfinansiering ska fattas från fall till fall och vid behov genom en tilläggsbudget.
- 2) För att trafiken mellan Finland och Ryssland ska bli smidigare utreds möjligheten att öppna ett internationellt gränsövergångsställe i Parikkala.
- 3) Målet är att det stöd för utvecklingssamarbete som kanaliseras via organisationernas moment för civilsamhällsorganisationer höjs till 15 procent av de ordinarie utvecklingssamarbetsanslagen.
- 4) Resurserna för Partiernas internationella demokratisamarbete (DEMO) rf tryggas som en del av demokratiserings- och rättstatsstödet.
- 5) Målet är att den finansieringsandel som styrs via FN ska höjas till 30 procent av utvecklingssamarbetsanslagen på Finlands prioriterade områden och betona kvalitet och genomslag.

- 6) Team Finland-verksamheten vid utrikesministeriet ska stärkas med beaktande av de områden som inte täcks och genom att Business Finland-aktörerna skiftar fokus från Finland till utländska nätverk.
- 7) Handeln med Ryssland ska göras flexiblare genom att nödvändiga resurser tryggas för behandlingen av exporttillstånd.
- 8) För att säkerställa kompetensen inom hållbar utveckling dras färdigt upp Agenda 2030-riktlinjer för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. Arbetet med utvecklingsfrågor och global fostran i ett pluralistiskt civilt samhälle ska även i Finland möjliggöras genom en tryggad finansiering.
- 9) I början av regeringsperioden ska göras en utredning om verksamhetsförsättningarna för civilsamhällesorganisationer och fristående stiftelser som är verksamma på det utrikes- och säkerhetspolitiska fältet. Ett utvecklingsprogram ska göras upp utifrån utredningen.
- 10) När det gäller en ökning av klimatfinansieringen ska målet vara framförhållning.

### **3.6.1 Strukturen av social- och hälso- och sjukvårdstjänsterna**

Om användningen av det budgeterade men oanvända eller från beredningen återförda beredningsanslag på cirka 250 miljoner euro för den social- och hälsovårdsreform som förföll beslutades följande:

I fråga om användningen av anslaget under moment 28.70.05 ska finansministeriet och social- och hälsovårdsministeriet, och vid behov övriga ministerier, bereda ett gemensamt förslag för regeringsperiodens första plan för de offentliga finanserna samt för framtida tilläggsbudgetpropositioner. I samband med det ska det bedömas om det eventuellt finns överlappningar med övrigt innehåll i social- och hälsovårdsreformen.

Beredningsanslagen kan användas för samordning av informationssystem, riksomfattande IKT-beredning, åtgärder för att främja produktiviteten samt annan finansiering av arbete för utveckling av social- och hälsovården och räddningsväsendet.

Av finansieringen på 250 miljoner euro anvisas fyra miljoner euro för integrationsforskningen inom social- och hälsovården.

## Bilaga 7. Europabordets promemoria om centrala teman för Finlands EU-ordförandeskapsperiod

Ett starkt, enat och handlingskraftigt EU – Prioriteringar för Finlands EU-ordförandeskapsperiod

Strong and united - EU that delivers: Priorities for Finland's Presidency of the Council of the European Union

EU kan lösa vår tids stora utmaningar, skapa välfärd och trygga en hållbar inre marknad genom att vara enigt och kategoriskt försvara sina egna värderingar.

### EU som global klimatledare

*EU globaalina ilmastojohtajana*

EU as a global climate leader

Under Finlands EU-ordförandeskapsperiod ska EU höja sin profil som global klimatledare. En långsiktig klimatstrategi genom vilken EU är klimatneutralt 2050 ska utarbetas för EU. Samtidigt ska EU utnyttja de nya möjligheterna och tillväxt- och exportpotentialen inom koldioxidsnål cirkulär ekonomi och bioekonomi och säkerställa övergången till ett socialt rättvist, klimatneutralt samhälle.

Ordförandeskapets målsättning: Som avslutning på Finlands EU-ordförandeskapsperiod ordnas ett klimattoppmöte där EU-länderna tillsammans med de viktigaste intressentgrupperna tar fram lösningar för en rättvis övergång mot ett klimatneutralt samhälle, där målen för utsläppsminskningen nås på ett socialt och regionalt sett rättvist sätt och så att också ekonomisk framgång skapas.

### EU stärker rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter

*EU vahvistaa oikeusvaltioperiaatetta ja ihmisoikeuksia*

EU that strengthens the rule of law and human rights

Den europeiska framgångssagan grundar sig på demokratiska institutioner och rättsstatsprincipen. Rättsstatsprincipen ska stärkas så att medborgarna i Europa kan leva i fred och med lika rättigheter och så att EU på ett trovärdigt sätt kan försvara det multilaterala regelbaserade internationella systemet och de internationella människorättsinstitutionerna. Detta främjar också förutsägbarheten för den ekonomiska verksamhetsmiljön och är en fördel för europeiska företag och företag som etablerar sig på unionens område.

Förverkligandet av rättsstaten och tillgodoseendet av de mänskliga rättigheterna kräver också att medborgarnas övergripande säkerhet garanteras. En viktig prioritering är beredskap för olika hybridhot och hot mot säkerheten sett ur ett brett perspektiv.

EU måste också effektivera sitt deltagande i att förebygga konflikter och i fredsmedling, med uttrycklig uppmärksamhet på ungas och kvinnors särskilda roll.

Ordförandeskapets målsättning: Under Finlands EU-ordförandeskapsperiod ska gemensamma metoder tas fram för att stärka grunden för rättsstaten. EU:s finansiering ska kopplas till att rättsstatsprincipen iakttas. Ställningen för det civila samhället och oberoende domstolar ska säkerställas.

## **Ett konkurrenskraftigt och socialt enhetligt EU**

*Kilpailukykyinen ja sosiaalisesti eheä EU*

Competitive and socially cohesive EU

En fungerande inre marknad, regelbaserad frihandel samt god och uppdaterad lagstiftning garanterar ett konkurrenskraftigt EU. Forskning, utveckling och innovationer samt ett fullskaligt utnyttjande av digitaliseringen har en central roll i skapandet av ett mer konkurrenskraftigt och ekonomiskt starkt EU. Genom att främja regional och social rättvisa samt jämställdhet mellan könen skapar EU hållbar tillväxt och välfärd.

Det är viktigt för EU att stärka samarbetsrelationerna med länderna i Afrika och med Afrikanska unionen.

Ordförandeskapets målsättning: Under Finlands EU-ordförandeskapsperiod ska det fattas beslut om en ny tillväxtstrategi för EU med målet att göra EU till världens mest konkurrenskraftiga och socialt enhetliga koldioxidsnåla ekonomi.

## Bilaga 8. Transportarbetsgruppens idéuppslag om utvecklingen av MBT

- MBT (markanvändning, boende och trafik): Trafikprestationerna ska minskas genom gemensamma åtgärder, och utsläppsnål kollektivtrafik samt främjande av gång och cykling ska prioriteras i planering, genomförande och finansieringsavtal av statens och stadsregionernas MBT-samarbete. Projekt som beaktar cykelleder ska främjas.
- Genom MBT-avtalen ska nollvisionen för trafiksäkerheten (antalet dödsfall i trafiken år 2050 ska vara noll) främjas.
- I MBT-områdena är målet en övergripande integrering av olika trafikformer genom öppna data och öppna gränssnitt. MBT-avtalsförfarandena ska utvecklas och utvidgas till att omfatta tjänstefiering och näringspolitik samt medelstora stadsregioner.
- I stadsregionerna ska nollutsläpp för transporttjänster, maritim logistik och multimodala transportkedjor i anslutning till den samt närlogistik främjas genom MBT-avtalen.
- Möjligheten till EU-finansiering utreds i första hand för samprojekt mellan de städer som ingår i det transeuropeiska transportnätets stomnät och som har en funktionell förbindelse till dem och som finns i deras omedelbara närhet.
- Spårvägsprojekt i de stora städerna ska stödjas genom MBT-processen.
- Infrastrukturen för laddning av elbilar ska främjas genom att man inför en nationell skyldighet enligt direktivet om byggnaders energiprestanda om att det i samband med stora renoveringar i bostadsaktiebolag eller affärslokaler ska byggas infrastruktur för laddning av elbilar. Lagen om bostadsaktiebolag ska ändras så att det även utan ett enhälligt beslut av aktieägarna blir möjligt att göra de ändringar i elsystemet som behövs för laddning av elbilar.



## Bilaga 9. Utvecklande av demokratin

### Det civila samhället

Föreningsmedlemmars direkta möjligheter att påverka inom föreningsverksamheten ska stärkas till exempel genom att tillåta beslutsfattande genom röstning på medlems- eller förbunds nivå i alla sådana frågor som hör till föreningsmötets beslutanderätt. Utvecklingen av den finländska föreningssektorn ska främjas genom lagstiftningen på så sätt att fusioner mellan två eller flera föreningar underlättas.

I syfte att stärka det civila samhällets resurser ska möjligheten att stödja utvecklandet av icke-statliga organisationers medelanskaffning utredas.

Det ska göras en bedömning av behoven att utveckla systemet med medborgarinitiativ till exempel genom att säkerställa att initiativ inte förfaller i samband med att en ny valperiod börjar och att formaliteter inte hindrar verkställandet av initiativens innehåll.

### Ungas delaktighet

Åldersgränsen för undertecknande av medborgarinitiativ ska sänkas till 15 år för att stärka ungas samhälleliga delaktighet.

Barns och ungas delaktighet och aktivitet i samhället främjas bland annat på digital väg, och utvecklandet av medieläskunnigheten stöds. Demokratifostran ska ökas i skolorna och den samhälleliga fostringsuppgiften stärkas. Kontaktytan för växelverkan mellan partierna, det civila samhället och skolorna stöds i syfte att stärka barns och ungas aktiva medborgarskap. Ungdomsfullmäktiges roll i beslutsfattandet på kommun- och landskapsnivå ska betonas.

### Det politiska systemets verksamhet

Särskilt den politiska oppositionens verksamhetsförutsättningar ska stärkas genom att till exempel i riksdagens informationstjänst utveckla en oberoende kalkyleringstjänst som är tillgänglig för samtliga riksdagspartier och som ger modeller för att beskriva de ekonomiska konsekvenserna av partiernas förslag. De väsentliga modeller för kalkylering och prognostisering inom olika politikområden som används av ministerierna och den övriga offentliga förvaltningen ska bli offentliga.

För att främja nya samhälleliga initiativ ska finansieringen av de tankekedjor som har en koppling till partierna riktas till stöd för det politiska beslutsfattandet och utnyttjande av forskningsdata. Partipolitiskt oberoende samhällsforskning som stöder beslutsfattandet ska garanteras tillräckliga resurser.

Politikens öppenhet och medborgarnas möjligheter att få information om ärenden redan i behandlingsskedet ska ökas både på riksnivå och på kommunnivå.

De bestämmelser som gäller kandidatuppställningen vid val ska reformeras så att de mångsidigare än nu möjliggör olika demokratiska sätt att fatta beslut i enlighet med vad som närmare bestäms i partiets stadgar.

En parlamentarisk arbetsgrupp ska tillsättas för att utreda behoven att utveckla partilagen, valfinansieringslagen och vallagen samt för att vid behov se över annan lagstiftning som gäller politisk verksamhet.

## **Val- och partifinansiering**

Det ska säkerställas att politiska ungdomsorganisationer behandlas lika vid finansieringen.

Bestämmelser och förfaranden om redovisningen av val- och partifinansieringen ska utvecklas för att se till att redovisningarna ger en korrekt bild av sådan utomstående finansiering som eventuellt innebär bindningar.

Parti- och valfinansieringens öppenhet och transparens ska ökas genom att stärka Statens revisionsverks rätt att övervaka kandidaternas redovisningar av valfinansieringen och att få uppgifter från tredje parter för detta ändamål.

Det ska utredas hur väljarnas möjligheter att redan före valet få preliminära uppgifter om valfinansieringen kan ökas, hur upprättandet av kampanjkonton kan underlättas och hur det lagstadgade taket för donationer kan effektiviseras.

## Bilaga 10. Förhöjningarnas effekter på förmånerna

<b>Förmånsförhöjning</b>	<b>Effekt på de offentliga finanserna mn euro</b>
<b>Förhöjning av pensionerna: Förhöjning av de lägsta pensionerna +50 euro netto</b>	183
<b>Grundskyddet (grunddagpenningen, arbetsmarknadsstödet och minimibeloppet av sjukdagpenningen och föräldradagpenningen) + 20 euro</b>	52
<b>Ensamförsörjartillägget till barnbidraget + 10 euro Målsättning: Ensamförsörjartillägget till barnbidraget genomförs så att även familjer som får utkomststöd drar nytta av det</b>	22
<b>Barnbidragen för det 4:e och 5:e barnet + 10 euro</b>	6
<b>Försörjarförhöjningen till studiepenningen + 25 euro</b>	3
<b>Studiepenningen binds vid index 2020 till halva beloppet och därefter till fullt belopp</b>	25
<b>Underhållsstöd + 7 euro</b>	9
<b>Totalt</b>	300